

Informativni list

Žalbe na osnovu Zakona o rasnoj diskriminaciji

Šta je Zakon o rasnoj diskriminaciji?

Zakon o rasnoj diskriminaciji (Racial Discrimination Act) od 1975. (savezni) (skraćeno RDA) znači da je protuzakonito da se prema vama postupa nepravedno zbog vaše rase, boje, nacionalnog ili etničkog porijekla ili imigrantskog statusa.

To znači također da je i rasna mržnja protuzakonita.

Gdje se ovaj zakon može primjenjivati?

Uz pomoć Zakona o rasnoj diskriminaciji (RDA) možete dobiti pravedan tretman u mnogim oblastima javnog života:

- **Zapošljavanje** – dobivanje posla, uslovi zaposlenja, obuka, napredovanje, otpuštanje.
- **Obrazovanje** – upis ili studiranje u privatnoj ili državnoj školi, u koledžu ili na fakultetu.
- **Smještaj** – iznajmljivanje ili kupovina kuće ili stana.
- **Dobivanje ili korištenje usluga** – kao što su bankarske usluge ili osiguranja, usluge koje pružaju vladine službe, prevoz ili telekomunikacijske usluge, profesionalne usluge poput onih koje pružaju pravnici, ljekari ili trgovci, usluge koje pružaju restorani, prodavaonice ili mjesta za zabavu.
- **Pristup javnim mjestima** – kao što su parkovi, državni uredi, restorani, hoteli ili tržišni centri.

Šta je rasna diskriminacija?

Rasna diskriminacija je kada je odnos prema nekoj osobi manje naklon nego prema nekoj drugoj osobi u sličnoj situaciji zbog rase, boje, porijekla, nacionalnog ili etničkog porijekla ili imigrantskog statusa te osobe. Na primjer, "direktna diskriminacija" bi bila ako agent za prodaju nekretnina odbije iznajmiti kuću nekoj osobi zbog rase ili boje kože.

Rasna diskriminacija se događa i kada postoji pravilo ili politika koja je ista za sve, ali ima nepravedan učinak na ljude određene rase, boje, porijekla, nacionalne ili etničke pripadnosti ili imigrantskog statusa. To se naziva "indirektna diskriminacija". Na primjer, do indirektna diskriminacije može doći ako kompanija kaže da zaposleni na poslu ne smiju nositi kape ili

druga pokrivala za glavu, jer to vjerovatno ima nepravedan učinak na ljude neke rasne/etničke pripadnosti.

Šta je rasna mržnja?

Zakonom je zabranjeno raditi nešto na javnim mjestima na osnovu rase, boje kože, nacionalnog ili etničkog porijekla neke osobe ili grupe ljudi što bi moglo **vrijedati, uvrijediti, poniziti ili zastrašiti**.

Primjeri rasne mržnje mogu uključivati rasno:

- uvredljiv materijal na internetu, uključujući e-forume, blogove, web stranice za društveno umrežavanje i web mjesta za razmjenu video zapisa
- uvredljive komentare ili slike u publikacijama poput novina, umetaka u časopisima ili letaka
- uvredljive govore na javnom skupu
- uvredljive komentare na javnom mjestu, kao što je prodavaonica, radno mjesto, park, javni prevoz ili škola
- uvredljive komentare na sportskim događanjima od strane igrača, gledaoca, trenera ili funkcionera.

Kada uvredljivo ponašanje na rasnoj osnovi nije protuzakonito?

Zakon o rasnoj diskriminaciji ima za cilj uravnotežiti pravo na slobodnu komunikaciju („slobodu govora“) i pravo na život bez rasne mržnje. RDA kaže da sljedeće stvari nisu protuzakonite ako su **“učinjene razumno i s najboljom namjerom”** u:

- **umjetničkom djelu ili predstavi** – na primjer, predstava u kojoj lik izražava rasno uvredljive stavove.
- **izjavi, objavi, raspravi ili debati koja je napravljena u istinske akademske i naučne svrhe** – na primjer, raspravi i debati o javnoj politici poput imigracije, multikulturalizma ili posebnih mjera za određene grupe.
- **izradi nepristranog i tačnog izvještaja o pitanju od javnog interesa** – na primjer, nepristran izvještaj u novinama o rasno uvredljivom ponašanju.
- **davanju fer komentara**, ako je komentar izraz iskrenog uvjerenja neke osobe.

Šta mogu uraditi ako se prema meni izražava rasna diskriminacija ili rasna mržnja?

To možete pokušati direktno riješiti s osobom ili osobama koje su se tako izjasnile.

Ako se time to ne riješi, ili ako vam je neugodno to učiniti, možete se žaliti Australskoj komisiji za ljudska prava. Možete to učiniti i posredstvom advokata, zagovornika ili sindikata da se oni ulože žalbu u vaše ime.

Žalba Komisiji ne košta ništa.

Žalba mora biti u pisanom obliku. Komisija ima obrazac za pritužbe koji možete ispuniti i poslati poštom ili faksom ili žalbu možete podnijeti putem interneta na našoj web stranici. Ako ne možete uložiti žalbu u pisanom obliku, možemo vam pomoći.

Da bi žalba bila valjana, događaji na koje se želite žaliti zbog protuzakonite diskriminacije moraju biti razumno argumentirani i morate navesti dovoljno podataka u svojim navodima, uključujući ono što se dogodilo, kada i gdje se to dogodilo i ko je bio umiješan.

Žalba se može uložiti na bilo kojem jeziku. Ako vam treba prevodilac ili tumač, mi vam to možemo organizirati.

Gdje mogu dobiti više informacija?

Podaci za kontaktiranje Australijske komisije za ljudska prava (Australian Human Rights Commission) su:

Telefonom

National Information Service: 1300 656 419 ili (02) 9284 9888

TTY: 1800 620 241 (besplatno)

Fax: (02) 9284 9611

Poštom

GPO Box 5218
Sydney NSW 2001

Online

Email: infoservice@humanrights.gov.au

Website: www.humanrights.gov.au

Žalbu možete uložiti putem interneta na
www.humanrights.gov.au/complaints_information/online_form/index.html.

Ako ste gluhi ili imate oštećen sluh, možete nas kontaktirati putem TTY na 1800 620 241. Ako vam treba tumač za Auslan, možemo vam ga organizirati.

Ako ste slijepi ili imate oštećenje vida, na zahtjev vam možemo pružiti informacije u alternativnim formatima.

Druga mjesta za kontaktiranje zbog žalbe na rasnu mržnju

Ako ste zabrinuti zbog uvredljivih medijskih pisanja, emisija ili internetskog sadržaja, možete se žaliti Australijskoj upravi za komunikacije i medije (Australian Communications and Media Authority (ACMA)); Odboru za standarde oglašavanja (Advertising Standards Board) zbog oglasa; ili Australijskom vijeću za štampu (Australian Press Council) zbog novinskih članaka. Možete se žaliti i uredniku ili menadžeru medijske organizacije.

Ako ste zabrinuti zbog uvredljivog ponašanja susjeda, možete se obratiti Društvenom centru za pravosuđe (Community Justice Centre) da vam pomogne u rješavanju problema, ili Stambenom uredu (Department of Housing) ako živite u državnom stanu.

Ako vam se prijete nasiljem ili ste nasilnički napadnuti, idite na policiju.

Okvirni pravni savjeti

Ako razmišljate o podnošenju žalbe, možda biste htjeli potražiti pravni savjet ili kontaktirati svoj sindikat. Pravne službe u zajednici mogu pružiti besplatne savjete o diskriminaciji i uznemiravanju. Podaci za kontaktiranje najbližeg društvenog pravnog centra u zajednici mogu se naći na www.nacrc.org.au/directory.

Izjava o odricanju odgovornosti: Podaci u ovom informativnom listu namijenjeni su da posluže samo kao vodič. Oni nisu zamjena za pravni savjet.